

I ALGEMEEN GEDEELTE

Artikel 1 Algemeen.

1.1 In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

- "de opdrachtgever":
  - MAASVESTE BERBEN BOUW B.V.
  - MAASVESTE BERBEN B.V.
  - MAASVESTE BERBEN GROEP B.V.:
- "de opdrachtnemer": elke natuurlijke of rechtspersoon met wie de opdrachtgever over de totstandbrenging van een overeenkomst onderhandelt.
- "overeenkomst": elke overeenkomst ter zake van de levering van goederen en/of de uitvoering van werken, die tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer tot stand komt, elke aanvulling daarop en/of wijziging daarin, alsmede alle (rechts)handelingen ter voorbereiding (waaronder de aanvraag van de opdrachtgever en de offerte van de opdrachtnemer) en ter uitvoering daarvan.
- "levering van goederen": alle werkzaamheden en diensten, die verband houden met de levering van goederen, voor zover deze niet vallen onder "uitvoering van werken".
- "uitvoering van werken": het uitvoeren van werkzaamheden, waaronder het tot stand brengen van een stoffelijk werk, en/of het verrichten van diensten, al dan niet gepaard gaande met de levering van goederen, niet zijnde een arbeidsovereenkomst.
- "hoofdaannemingsovereenkomst": de overeenkomst tussen de opdrachtgever en de opdrachtgever.
- "principaal": de opdrachtgever volgens de hoofdaannemingsovereenkomst.

1.2 Indien de overeenkomst specifiek betrekking heeft op de levering van goederen is naast het bepaalde in het ALGEMEEN GEDEELTE (I) het bepaalde in het BIJZONDER GEDEELTE INKOOPVOORWAARDEN (II A) toepasselijk.

1.3 Indien de overeenkomst betrekking heeft op uitvoering van werken is naast het bepaalde in het ALGEMEEN GEDEELTE (I) het bepaalde in het BIJZONDER GEDEELTE ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN (II B) toepasselijk.

Artikel 2 Inhoud overeenkomst.

2.1 Op alle overeenkomsten met de opdrachtgever zijn van toepassing, als waren zij daarin letterlijk opgenomen:

- a. alle op de (hoofdaannemings)overeenkomst betrekking hebbende technische en administratieve bepalingen van het bestek, procesverbaal en/of staat van aanwijzing of soortgelijke bestekwijzigingen;
- b. de in artikel 1 bedoelde algemene voorwaarden, voor zover hierop in de overeenkomst geen uitzondering wordt gemaakt;
- c. al het overige waardoor de opdrachtgever uit hoofde van de hoofdaannemingsovereenkomst tegenover de bouwdirectie en/of principaal gebonden is, voor zover direct of indirect verband houdende met deze overeenkomst.

2.2 Indien in of bij aanvraag of opdracht deze onder lid 1 sub a, b of c genoemde stukken, of een van deze, niet zijn toegezonden, rust op de opdrachtnemer de verplichting deze bij de opdrachtgever op te vragen en op de opdrachtgever de verplichting daaraan onverwijld te voldoen. In geen geval zal de opdrachtnemer zich op onbekendheid met enige krachtens het vorenstaande toepasselijke bepaling of stuk kunnen beroepen.

2.3 Bij tegenstrijdigheid tussen het bepaalde in de overeenkomst en het bepaalde in artikel 2.1 sub 2a en/of 2b en/of 2c, prevaleert het bepaalde in de overeenkomst.

2.4 Bij onderlinge tegenstrijdigheid van het bepaalde in artikel 2.1 sub a, b en c prevaleren de eerder genoemde boven de later genoemde, met dien verstande dat:

- Sub b voor sub a gaat, indien uit de bepalingen sub b zwaardere verplichtingen voor de opdrachtnemer voortvloeien en,
- Bij tegenstrijdigheid tussen enerzijds de in het bestek van toepassing verklaarde administratieve bepalingen en de in het bestek vermelde aanvullingen en wijzigingen op deze administratieve bepalingen en anderzijds de algemene voorwaarden (sub b), de algemene voorwaarden prevaleren.

2.5 De opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schadelijke gevolgen, indien hij in de hem verstrekte gegevens onjuistheden en/of onduidelijkheden aantreft, deze bij een behoorlijke interpretatie had moeten ontdekken en nagelaten heeft de opdrachtgever hieromtrent vooraf schriftelijk in te lichten.

2.6 Aanvullingen op en wijzigingen van bepalingen in de overeenkomst en/of de daarvan krachtens artikel 2 lid 1 deel uitmakende stukken binden de opdrachtgever slechts indien en voor zover schriftelijk door de opdrachtgever zijn aanvaard.

Artikel 3 Aanbiedingen en bevestigingen.

3.1 De opdrachtnemer doet zijn offerte gestand gedurende een termijn van 6 weken. In het geval opdrachtnemer zijn offerte doet in het kader van deelname aan een aanbestedingsprocedure door opdrachtgever, dan doet de opdrachtnemer zijn offerte gestand tot een half jaar na de gunning van het werk door de principaal aan de opdrachtgever.

3.2 De overeenkomst komt tot stand op het moment, dat de opdrachtgever de (blijgestelde) aanbieding van opdrachtnemer schriftelijk heeft aanvaard.

Artikel 4 Opschortende voorwaarden.

4.1 De overeenkomst wordt gesloten onder de volgende opschortende voorwaarden:

- Het werk, waarvoor de opdrachtgever aan principaal een aanbod heeft gedaan, is conform dat aanbod aan de opdrachtgever opgedragen.
- Principaal heeft de opdrachtgever bevestigd goedkeuring te verlenen aan de inschakeling van de opdrachtnemer door de opdrachtgever.
- Het werk vindt doorgang. Indien een werk niet of slechts gedeeltelijk doorgang vindt respectievelijk de materialen of werkzaamheden niet of slechts gedeeltelijk worden toegepast/uitgevoerd, kan de aanvraag of opdracht door de opdrachtgever worden geannuleerd dan wel herzien zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen. De opdrachtgever heeft evenzo het recht de levering respectievelijk uitvoering van de opdracht voor bepaalde of onbepaalde termijn op te schorten, zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen.

Artikel 5 Hoofdelijkheid.

5.1 Indien de overeenkomst is gesloten tussen de opdrachtgever en twee of meer opdrachtnemers gezamenlijk, dan wel enige verplichting uit die overeenkomst op twee of meer (rechts)personen rust, zijn deze laatste steeds hoofdelijk jegens de opdrachtgever gebonden.

Artikel 6 Eigendom van bescheiden, modellen, ontwerpen etc.

6.1 De tot de overeenkomst behorende bijlagen als bedoeld in artikel 2 lid 1 van deze voorwaarden, alsmede tekeningen, berekeningen en andere bescheiden, modellen e.d., computerbestanden en andere informatiedragers (al dan niet van elektronische aard), die de opdrachtgever aan de opdrachtnemer heeft verstrekt, of die de opdrachtnemer voor de opdracht heeft gemaakt of laten maken, blijven of worden eigendom van de opdrachtgever.

6.2 De opdrachtnemer zal de in lid 1 van dit artikel bedoelde zaken uiterlijk bij de levering van goederen/oplevering van het werk aan de opdrachtgever ter beschikking stellen, bij gebreke waarvan de opdrachtgever de betaling kan opschorten, totdat deze door hem zijn ontvangen.

6.3 Alle tekeningen, berekeningen en andere bescheiden, modellen e.d., computerbestanden en andere informatiedragers (al dan niet van elektronische aard), die door (of namens) de opdrachtnemer in het kader en ter uitvoering van de overeenkomst zijn vervaardigd, worden eigendom van de opdrachtgever. De in dit lid bedoelde zaken zal de opdrachtnemer uiterlijk bij de levering van de goederen/oplevering van het werk aan de opdrachtgever ter beschikking stellen, bij gebreke waarvan de opdrachtgever de betaling kan opschorten, totdat deze door hem zijn ontvangen.

Artikel 7 Intellectuele eigendomsrechten.

7.1 De rechten van intellectuele eigendom, waaronder de auteursrechten, rechten als bedoeld in de Eenvormige Beneluxwet inzake Tekeningen en Modellen, octrooirechten, die rusten op de (van de overeenkomst deel uitmakende) stukken als bedoeld in artikel 2.1 sub a, b en c, alsmede de op de in artikel 6.1 opgenoemde bescheiden, tekeningen, modellen etc, die door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer zijn verstrekt, komen aan de opdrachtgever met uitsluiting van ieder ander toe.

7.2 De opdrachtnemer draagt, indien en voor zover nodig, door het sluiten van de overeenkomst de hiervoor bedoelde rechten van intellectuele eigendom over aan de opdrachtgever.

7.3 De opdrachtnemer heeft naast de prijs die hij voor de opdracht van de opdrachtgever ontvangt geen recht op (extra) vergoeding voor en in verband met de overdracht van de in het eerste lid genoemde rechten.

- 7.4 De opdrachtgever geldt als maker of ontwerper van de in artikel 6.1 bedoelde zaken.
- 7.5 De opdrachtnemer garandeert dat de uitvoering van de overeenkomst geen inbreuk op enig recht van intellectuele eigendom van derden zal opleveren. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever zonder enige beperking voor aanspraken van derden wegens inbreuk op deze rechten en zal aan de opdrachtgever alle schade vergoeden die de opdrachtgever lijdt en/of zal kunnen lijden als gevolg van acties jegens hem van gerechtigden met betrekking tot deze rechten.

Artikel 8 Geheimhoudingsplicht.

- 8.1 De opdrachtnemer verplicht zich tot geheimhouding tegenover derden van de inhoud van de overeenkomst, de in artikel 2.1 sub 1, b en c bedoelde stukken, tekeningen, modellen etc. als bedoeld in artikel 6.1, constructies, schema's en andere bedrijfsinformatie en knowhow, in de meest ruime zin des woords, afkomstig van de opdrachtgever, die door hem in of bij de opdracht te zijner kennis zijn gebracht of gekomen.
- 8.2 Zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever is het de opdrachtnemer niet toegestaan met betrekking tot het werk rechtstreeks met derden te corresponderen. Wanneer de opdrachtnemer met toestemming van de opdrachtgever, zoals in de vorige zin bedoeld, rechtstreeks met derden correspondeert dienen terstond afschriften aan de opdrachtgever te worden toegezonden.
- 8.3 In geval van schending van de hierboven bedoelde verplichtingen is de opdrachtnemer verplicht, op eerste schriftelijke aanmelding, tot volledige vergoeding aan de opdrachtgever over te gaan van de door de opdrachtgever geleden schade.

Artikel 9 Non-concurrentie.

- 9.1 De opdrachtnemer zal zich geheel onthouden van het rechtstreeks of door tussenkomst van derden, doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan de principaal, daaronder begrepen die voor uitbreidingen en/of wijzigingen, betreffende het werk waarvoor door de opdrachtgever met principaal onderhandelingen worden gevoerd of een (hoofdaannemings)overeenkomst wordt of is aangegaan, behoudens indien de opdrachtgever daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft gegeven. Aan deze toestemming kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
- 9.2 In geval van schending van deze bovenbedoelde verplichting is opdrachtnemer verplicht, op eerste schriftelijke aanmelding, tot volledige vergoeding aan de opdrachtgever over te gaan van de door de opdrachtgever geleden schade.
- 9.3 De opdrachtnemer zal zich geheel onthouden van het werven van personeelsleden van de opdrachtgever gedurende een periode van 1 jaar na de levering respectievelijk beëindiging van de werkzaamheden, behoudens indien de opdrachtgever voorafgaand aan de werving uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft verleend, betrekking hebbende op een specifiek personeelslid respectievelijk personeelsleden.
- 9.4 Niet naleving van de in lid 3 neergelegde verplichting leidt tot een vergoeding van schade als nader in lid 2 van dit artikel geregeld.

Artikel 10 Uitbesteding.

- 10.1 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en principaal, aan welke toestemming voorwaarden kunnen worden verbonden, is het de opdrachtnemer niet toegestaan de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een derde over te dragen of uit te besteden.
- 10.2 Indien de opdrachtnemer het werk na verkregen toestemming opdraagt aan een ander, dient hij daarvan onverwijld een schriftelijk contract op te stellen, waarvan de voorwaarden van deze overeenkomst deel dienen uit te maken, in dier voege dat de opdrachtgevend opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van de opdrachtgever en de opdrachtnemende leverancier/onderaannemer die van de opdrachtnemer. De opdrachtgever zal via de opdrachtnemer een door de opdrachtnemende leverancier/onderaannemer opgestelde en ondertekende verklaring ontvangen dat de gehele overeenkomst alsmede deze Algemene Inkoop- en Onderaannemingsvoorwaarden van de opdrachtgever zonder uitzonderingen en voorbehouden zijn begrepen in haar opdracht.
- 10.3 Overdracht/uitbesteding laat onverlet de verplichtingen die de opdrachtnemer uit hoofde van de overeenkomst jegens de opdrachtgever heeft.
- 10.4 Indien de opdrachtnemer de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een derde uitbesteedt, is hij verplicht de bij krachtens artikel 16 b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering gestelde administratieve voorschriften strikt na te leven en geldt de vrijwaringverplichting als bedoeld in artikel 18.1.

Artikel 11 Inlening van personeel.

- 11.1 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, aan welke toestemming voorwaarden kunnen worden verbonden, is de opdrachtnemer niet gerechtigd bij de uitvoering van het werk gebruik te maken van ter beschikking gestelde (uitgeleende) arbeidskrachten.
- 11.2 Bij inlening van arbeidskrachten als in het vorige lid bedoeld, is de opdrachtnemer verplicht de bij of krachtens artikel 16a Coördinatiewet Sociale Verzekeringen gestelde administratieve voorwaarden strikt na te leven en geldt de vrijwaringverplichting als bedoeld in artikel 18.1.

Artikel 12 Verhaal.

- 12.1 Indien de opdrachtgever na aansprakelijkheidsstelling op grond van artikel 16 a en/of 16 b Coördinatiewet Sociale Verzekering en artikel 35 Invorderingswet 1990 voor niet-betaalde (voorschot) premies sociale verzekering en belastingen door de opdrachtnemer -of na hem komende opdrachtnemers- gehouden is deze (voorschot) premies en belastingen te voldoen, heeft de opdrachtgever ten belope van het gehele bedrag verhaal op de opdrachtnemer, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door de opdrachtgever.
- 12.2 Door voldoening door de opdrachtgever aan zijn verplichtingen die hij ingevolge de CAO-Bouwbedrijf dan wel enig andere CAO jegens de werknemers van de opdrachtnemer heeft, heeft de opdrachtgever op de opdrachtnemer verhaal ten belope van het gehele bedrag dat door de opdrachtgever ter zake is voldaan, vermeerderd met de wettelijke rente daarover vanaf het tijdstip van betaling door de opdrachtgever.

Artikel 13 Compensatie.

- 13.1 De opdrachtgever is gerechtigd tot compensatie van de in verband met de overeenkomst verschuldigde of te vorderen bedragen, met die welke hij van de opdrachtnemer te vorderen heeft, of aan de opdrachtnemer verschuldigd is, ook uit hoofde van enige andere werken/overeenkomsten/groepsmaatschappijen.

Artikel 14 Verzekering.

- 14.1 De opdrachtnemer is verplicht de financiële gevolgen van zijn aansprakelijkheid te verzekeren, zonder verwijzing naar, exceptie voor of afwenteling op al dan niet eerder gesloten verzekeringen, waaronder aansprakelijkheidsverzekeringen van andere partijen al dan niet bekend aan de opdrachtgever. Verzekering van zijn aansprakelijkheid laat onverlet de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst of de wet.
- 14.2 Onder de in lid 1 bedoelde verzekerplicht valt in ieder geval (naast de verzekering voor de aansprakelijkheden zoals omschreven in artikel 18) verzekering voor product- en dienst aansprakelijkheden ook na (op)levering, steeds met inbegrip van aansprakelijkheid voor enige veroorzaking door brand en/of explosie. Voorts zal de opdrachtnemer in elk geval alle goederen, die hij van de opdrachtgever heeft of zal ontvangen, verzekeren tegen schade van welke aard dan ook, toegebracht gedurende de periode dat deze zich onder de hoede van de opdrachtnemer bevinden.
- 14.3 Indien de opdrachtnemer in de hoedanigheid van leverancier en/of producent optreedt, dient zijn aansprakelijkheidsverzekering in elk geval ook onverkort zijn aansprakelijkheid jegens uitzonderlijke afnemers van zijn product ook na oplevering te omvatten, ongeacht op welke plaats deze afnemers in een keten van doorleveringen aan de opdrachtgever of aan derden fungeren en ongeacht jegens wie deze afnemers op onverschillig welke grond aansprakelijk zouden kunnen zijn. Indien de opdrachtnemer in de hoedanigheid van producent en/of leverancier gelegenheden wordt geboden een door zijn beroepsorganisatie bevorderde bedrijfs- en/of beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten, dient hij tot vijf jaren na de voltooiing van zijn opdracht een dergelijke verzekering in stand te houden tot tenminste de minimum hoogte die zijn beroepsorganisatie in standaardregelen van die organisatie heeft bevorderd.
- 14.4 Bij levering respectievelijk inzet van motorrijtuigen en ander rollend materieel dient de opdrachtnemer te verzekeren de schade, waaronder onder andere schade aan ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, jegens de opdrachtgever en/of derden wegens aansprakelijkheden:
- waarvoor een verzekeringsplicht bestaat op grond van de Wet aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) en/of de Wet Autovervoer Personen;
  - waarvoor verzekering in het betreffend besteksonderdeel van het werk of in de opdracht wordt verlangd, zulks met

medeverzekering van de opdrachtgevers en leidinggevend personeel indien met het motorrijtuig en ander rollend materieel werkzaamheden op de bouwplaats worden verricht;

- c. volgens de geldende nadere aanvullende overeenkomsten getroffen tussen het Algemeen Verbond Bouwbedrijf (AVBB) en de Federatie van Nederlandse Kraanverhuurbedrijven (FNK) waarbij de verzekering van de kraan altijd voorgegaat in betaling van schade boven de bedrijfs- of CAR-verzekering van de opdrachtgever. Aansprakelijkheidsverzekeringen met betrekking tot zelfrijdend- en varend(werk)materiaal mogen geen uitsluitingen bevatten ten aanzien van het zogenaamde werkrisico.
- 14.5 Op verzoek is de opdrachtnemer verplicht kopleën van de verzekeringspolis van de verzekeringsmaatschappijen aan de opdrachtgever ter beschikking te stellen, alsmede afschriften van de corresponderende premiebetalingen. In geval de opdrachtnemer tekortschiet in de nakoming van zijn verzekeringsverplichtingen, is de opdrachtgever gerechtigd deze verplichtingen namens en voor rekening van de opdrachtnemer na te komen.
- 14.6 Onverlet latende aansprakelijkheden van de opdrachtnemer uit hoofde van de overeenkomst of de wet, dient de opdrachtnemer voornoemde aansprakelijkheden te verzekeren tot een bedrag genoemd in de overeenkomst, bij gebreke waarvan ten minste een bedrag van een miljoen euro per schadegeval geldt. De verzekering dient te worden afgesloten bij verzekeraars onder toezicht van de Verzekeringkamer te Apeldoorn. Dit alles met uitzondering van de aansprakelijkheid met betrekking tot objecten waarvoor een wettelijke verzekeringsplicht geldt, waarvoor verzekerd moet zijn een som per gebeurtenis, gelijk aan het wettelijk minimum.

Artikel 15 Bijkomende verplichtingen; levering certificaten e.d.

- 15.1 Alle leveringen en werkzaamheden welke niet met zoveel woorden in de schriftelijke opdracht zijn genoemd doch welke noodzakelijk zijn voor een goed functioneren van geleverde zaken respectievelijk voor een goede oplevering van het werk, worden geacht in de opdracht te zijn begrepen, zulks met inbegrip van de te vervaardigen en in voldoende mate ter beschikking te stellen ontwerpen, berekeningen, tekeningen en gebruiksvorschriften. Voorts dient de opdrachtnemer voor zijn rekening zorg te dragen voor alle benodigde (aansluitings-) vergunningen en keuringen, tenzij uitdrukkelijk anders schriftelijk overeengekomen.
- 15.2 Indien in de overeenkomst certificaten, attesten, garantiebewijzen en/of instructieboeken e.d. worden verlangd, draagt de opdrachtnemer zorg, dat deze uiterlijk binnen 2 weken na levering van de goederen/oplevering van het werk in het bezit van de opdrachtgever zijn, tenzij in de overeenkomst een eerder tijdstip is genoemd. Bij gebreke hiervan kan de opdrachtgever de betaling opschorten totdat deze wel in zijn bezit zijn.

Artikel 16 Garantie.

- 16.1 Onverminderd zijn aansprakelijkheid uit hoofde van de overeenkomst of de wet garandeert de opdrachtnemer gedurende de in de overeenkomst te bepalen periode, bij gebreke waarvan een periode van vijf jaar geldt, dat de geleverde goederen en het uitgevoerde werk inclusief de daarvoor gebruikte goederen zijn:
- van goede kwaliteit, zonder gebrek in ontwerp, constructie, montage en materiaal, en
  - in overeenstemming met hetgeen in de overeenkomst (en de daarbij behorende bescheiden, waaronder die bedoeld in art. 2 lid 1 van deze voorwaarden) is bepaald en geschikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd en conform de eisen die daaraan in de overeenkomst en door of vanwege de overheid zijn gesteld.
- 16.2 Het bepaalde in lid 1 geldt met dien verstande dat, indien de opdrachtgever vóór opdrachtverlening bekend maakt dat hij op grond van het bestek jegens principaal gehouden is voor het geleverde c.q. opgeleverde (deel) van het werk een bepaalde garantie te verstrekken, de opdrachtnemer verplicht is jegens de opdrachtgever diezelfde garantie te verstrekken, tenzij de fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde, in welk geval die fabrieksgarantie geldt.
- 16.3 De in leden 1 en 2 bedoelde garanties gelden vanaf de dag van aflevering c.q. de dag van oplevering van het werk door opdrachtgever aan principaal van het betreffende onderdeel van het werk. Ten aanzien van deze garanties is elk beroep op overmacht, anders dan natuurrampen, uitgesloten.
- 16.4 Onverminderd de overige aanspraken van de opdrachtgever, zal de opdrachtnemer alle tijdens de garantieperiode optredende gebreken voor eigen rekening op eerste aanzegging van en in overleg met de opdrachtgever zo spoedig mogelijk herstellen.
- 16.5 Indien de opdrachtnemer naar het oordeel van de opdrachtgever het gebrek niet, niet tijdig en/of niet behoorlijk wegneemt, of opheffing van het gebrek geen uitstel kan lijden, staat het de

opdrachtgever vrij, na schriftelijke kennisgeving, het ter zake nodige op kosten van de opdrachtnemer uit te voeren of te laten uitvoeren. De opdrachtgever is gerechtigd deze kosten te verhalen op de opdrachtnemer, bijvoorbeeld door inhouding op nog aan de opdrachtnemer verschuldigde betalingen.

- 16.6 Na het verstrijken van de op grond van artikel 16 toepasselijke garantietermijn, blijft de opdrachtnemer gedurende een periode van vijf jaren aansprakelijk voor verborgen gebreken. Onder verborgen gebreken worden verstaan een gebrek dat bij de inspectie van de goederen als bedoeld in artikel 17 c.q. bij opnemings van het werk als bedoeld in artikel 39 door de opdrachtgever redelijkerwijs niet had kunnen worden ontdekt.

Artikel 17 Inspectie en keuring.

- 17.1 De opdrachtgever en/of zijn principaal en/of directie van het werk, hebben te allen tijde het recht de bestelde of geleverde goederen/het (in uitvoering zijnde) werk - daaronder begrepen de daarvoor gebruikte goederen - te (doen) inspecteren of te (doen) keuren. Alsdan zal de opdrachtnemer zorgen voor zodanige faciliteiten als daarvoor redelijkerwijs kunnen worden verlangd. Het kosteloos verstrekken van monsters e.d. is daaronder begrepen. De opdrachtnemer dient de opdrachtgever uit eigen beweging te berichten wanneer bedoelde zaken voor keuring gereed zijn.
- 17.2 De kosten van deze keuring komen ten laste van de opdrachtnemer ingeval deze goederen/het werk door de opdrachtgever en/of zijn principaal en/of directie van het werk worden afgekeurd.
- 17.3 Inspectie of goedkeuring ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de overeenkomst of de wet.

Artikel 18 Vrijwaring en Aansprakelijkheid.

- 18.1 Voor zover het door de opdrachtnemer niet naleven van zijn contractuele dan wel wettelijke verplichtingen, ten gevolge zou hebben dat de opdrachtgever door derden (waaronder begrepen de principaal) aansprakelijk wordt gesteld, verplicht de opdrachtnemer zich hierbij de opdrachtgever voor alle gevolgen van deze aansprakelijkheid te vrijwaren.
- 18.2 De opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade, waaronder begrepen bedrijfsschade en gevolgschade, die de opdrachtgever, de bij of voor hem werkende personen en ondernemingen en derden (waaronder de principaal, overheid en andere instanties) ten gevolge van een aan de opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming of wel onrechtmatige daad door de opdrachtnemer lijdt en/of zal lijden.
- 18.3 Een gelijke aansprakelijkheid bestaat voor letselschade en alle daaruit voortvloeiende schade, veroorzaakt/toegebracht door zaken die de opdrachtnemer voor de uitvoering van de overeenkomst gebruikt (zoals bijvoorbeeld materieel, werktuigen, gereedschappen, alsmede gebruikte materialen) aan in lid 2 genoemde kring van personen, ondernemingen en derden.

Artikel 19 Bijzondere verplichtingen en/of aansprakelijkheden.

- 19.1 De opdrachtnemer is gehouden de (veiligheids)voorschriften van de Arbeidsomstandighedenwet en de aanwijzingen van de arbeidsinspectie alsmede van de eventuele door de opdrachtgever ingeschakelde derden/adviseur(s) o.a. voor wat betreft de logistieke aspecten op te volgen. De opdrachtnemer staat in voor de deugdelijkheid van de door hem gebruikte respectievelijk te gebruiken werktuigen en ander materiaal, alsmede voor het feit dat dit aan alle (wettelijke) nationale en Europese eisen en voorschriften voldoet. Desgevraagd dient de opdrachtnemer zulks ten genoegen van de opdrachtgever aan te tonen. De opdrachtgever is gerechtigd elke betalingsverplichting op te schorten totdat de opdrachtnemer aan het bepaalde in dit lid heeft voldaan.
- 19.2 De door de opdrachtnemer uit te voeren werkzaamheden/leveranties dienen binnen de geldende en desgevraagd bekend gemaakte werktijden van de opdrachtgever te geschieden.
- 19.3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden door de opdrachtnemer moet steeds een gemachtigde van de opdrachtnemer op het werk aanwezig zijn. Zijn naam dient bekend te zijn bij de opdrachtgever. Bij de aanvang, onderbreking of beëindiging van de werkzaamheden dient deze zich te melden bij de opdrachtgever, welke beoordeelt of de opdrachtnemer in deze volgens de afspraken handelt.
- 19.4 De opdrachtgever heeft de bevoegdheid de werknemers van de opdrachtnemer op het werk de toegang tot het werk te onttrekken respectievelijk deze te laten verwijderen wegens ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag (alcoholgebruik) etc.
- 19.5 De opdrachtnemer wordt geacht volledig op de hoogte te zijn van de er plaatse geldende

- (wettelijke/provinciale/gemeentelijke/waterschaps-)bepalingen die voor de opslag/verpakking/afvoer van afkomende en overtollige materialen in acht genomen dienen te worden. De opdrachtnemer dient de opdrachtgever terzake te vrijwaren. De opdrachtnemer dient zelf voor zijn rekening voor de benodigde container(s) zorg te dragen en eventueel verschuldigde precario rechten of leges te betalen, tenzij anderszins overeengekomen. Wanneer er sprake is van (rest-/afval-)materialen die voor het werk niet meer worden gebruikt en die als chemische afvalstoffen moeten worden beschouwd, dienen deze materialen te worden afgevoerd met inachtneming van de hiervoor geldende wettelijke bepalingen, door en voor rekening van degene die deze materialen op het werk in gebruik heeft gehad.
- 19.6 Dagelijks en na beëindiging van de uitgevoerde werkzaamheden dient de opdrachtnemer het werk schoon achter te laten.
- 19.7 Het materiaal, onverschillig of dit door de opdrachtnemer zelf, door derden of door de opdrachtgever is geleverd, benevens het hulpmateriaal en materieel, alles in de ruimste zin des woords, dienen door de opdrachtnemer te worden gelost, getransporteerd en opgeslagen overeenkomstig de aanwijzingen van de opdrachtgever en/of principaal.
- 19.8 Wanneer tekeningen ten behoeve van de voortgang van het werk aan de opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld, dienen deze aan het einde van de werkdag aan de opdrachtgever te worden teruggegeven.
- 19.9 Indien werkzaamheden moeten worden verricht op of aan reeds gereed gekomen onderdelen van het werk, moet de opdrachtnemer beschermende maatregelen nemen om beschadiging en/of vervuiling te voorkomen en wordt de niettemin geconstateerde beschadiging en/of vervuiling geacht in strijd met vorenstaande verplichting door de opdrachtnemer te zijn toegebracht, behoudens de mogelijkheid van tegenbewijs door de opdrachtnemer.
- 19.10 Op eerste aanzegging daartoe is opdrachtnemer verplicht conform daartoe door de opdrachtgever opgestelde richtlijnen en verstrekte informatie een V&G-(deel)plan voor zijn werkzaamheden op te stellen en ter goedkeuring aan de opdrachtgever voor te leggen. Opdrachtnemer en zijn personeelsleden en/of door hem ingeschakelde derden zullen de bepalingen van het goedgekeurde (deel)plan strikt naleven en opvolgen, bij gebreke waarvan opdrachtnemer aansprakelijk zal zijn voor alle schade die de opdrachtgever als gevolg van het niet opvolgen c.q. niet naleven zal lijden.
- 19.11 Onder verwijzing naar het gestelde in de leden 1 en 10 van dit artikel is de opdrachtgever gerechtigd werknemers van opdrachtnemer of door hem ingeschakelde derden direct van het werk te (doen) verwijderen, indien zij de (veiligheids)voorschriften van de Arbeidsomstandighedenwet of het V&G-plan, dan wel instructies of aanwijzingen van de arbeidsinspectie overtreden en/of niet naleven. De hieraan verbonden kosten komen volledig voor rekening van opdrachtnemer. Indien de opdrachtgever op hem rustende verplichtingen uit hoofde van de Wet Arbo c.q. het V&G-plan niet (volledig) naleeft, is opdrachtnemer uitdrukkelijk gerechtigd om zijn werkzaamheden op te schorten.
- 19.12 Opdrachtnemer, zijn werknemers en door hem ingeschakelde derden dienen alle milieuvoorschriften, zowel de wettelijke bepalingen op dit terrein als de voorschriften die van de zijde van de opdrachtgever worden gegeven, strikt op te volgen en na te leven.
- 19.13 Bevestigingen van leveringen dan wel deelleveringen van de zijde van opdrachtnemer gelden uitsluitend voor aantallen/hoeveelheden en technische specificaties.
- Artikel 20 Gehele of gedeeltelijke ontbinding.**
- 20.1 In de volgende gevallen is de opdrachtnemer van rechtswege in verzuim en is de opdrachtgever gerechtigd, zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist is, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbonden te verklaren, zulks onverminderd zijn recht tot schadevergoeding:
- Indien de opdrachtnemer een of meer van zijn contractuele verplichtingen niet of niet tijdig nakomt, zodat onder meer vertraging in het werk of een gedeelte daarvan ontstaat/te duchten is.
  - Indien de opdrachtnemer zijn faillissement of (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt, dan wel krachtens wetsbepaling onder curatele wordt gesteld;
  - Indien de opdrachtnemer failliet wordt verklaard, of (voorlopige) surseance verkrijgt;
  - Indien één of meer van de goederen van de opdrachtnemer onder bewind worden gesteld;
  - Indien de opdrachtnemer (onderdelen van) zijn onderneming of de zeggenschap daarover geheel of gedeeltelijk overdraagt, zijn onderneming geheel of gedeeltelijk liquideert/stillegt, dan wel er anderszins sprake is van staking van de bedrijfsuitoefening;
- Indien op de goederen of een gedeelte van de goederen van de opdrachtnemer, conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
  - Indien de opdrachtnemer zijn verplichtingen uit de overeenkomst door overmacht niet kan nakomen.
- 20.2 Onverminderd het bepaalde in het vorige lid, zijn de opdrachtgever en de opdrachtnemer gerechtigd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk, zonder rechterlijke tussenkomst als ontbonden te beschouwen, ongeacht hun verdere recht op schadevergoeding, indien de wederpartij na deugdelijke ingebrekestelling zijn verplichtingen ter zake van de overeenkomst niet nakomt.
- 20.3 Indien een partij gebruik maakt van het in de voorafgaande leden bedoelde recht, wordt de wederpartij schriftelijk in kennis gesteld van de gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst.
- 20.4 Bij (gedeeltelijke) ontbinding heeft de opdrachtgever, onverminderd zijn recht op vergoeding van schade en kosten het recht te zijner keuze:
- de reeds geleverde, maar niet (meer) te gebruiken goederen/het reeds uitgevoerde werk voor rekening van de opdrachtnemer naar hem terug te sturen/af te breken en de voor deze goederen/dit werk reeds gedane betalingen terug te vorderen;
  - de overeenkomst zelf of door derden te laten voltooien, eventueel na schriftelijke kennisgeving, met gebruikmaking van het reeds door de opdrachtnemer geleverde/uitgevoerde werk en de door de opdrachtnemer gebruikte materialen, materieel e.d. al dan niet tegen een achteraf overeengekomen redelijke vergoeding.
- 20.5 De vorderingen die de opdrachtgever tengevolge van de ontbinding van de overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten zijn terstond en geheel opelsbaar.
- Artikel 21 Opschortingsrechten.**
- 21.1 De opdrachtnemer verklaart afstand te doen van zijn recht zijn verplichtingen ingevolge de overeenkomst op te schorten, indien en voor zover door de uitoefening van zijn opschortingsrecht de tijdige uitvoering van werk, waarvoor de levering(en) en/of de (onderaannemings) werkzaamheden bestemd zijn, daardoor vertraagd worden.
- 21.2 De opdrachtgever is gerechtigd zijn betalingsverplichtingen op te schorten indien de opdrachtnemer tekortschiet dan wel tekort dreigt te schieten in de nakoming van zijn verplichtingen op grond van de overeenkomst en de wet, ongeacht of deze tekortkoming de opdrachtnemer toerekenbaar is, alsmede in deze voorwaarden uitdrukkelijk genoemde gevallen.
- 21.3 Indien de opdrachtgever op grond van de hem op dat moment bekend zijnde omstandigheden in redelijkheid heeft gemeend zijn verplichtingen te mogen opschorten, is de opdrachtgever niet verplicht tot enige schadevergoeding aan de opdrachtnemer indien achteraf bekend wordt worden dat het beroep van de opdrachtgever op zijn opschortingsrecht niet rechtsgeldig is geweest.
- Artikel 22 Zekerheid.**
- 22.1 De opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd van de opdrachtnemer een zekerheidsstelling te vragen voor de nakoming door de opdrachtnemer van al zijn verplichtingen uit de overeenkomst, indien door de opdrachtgever verkregen informatie naar haar oordeel daartoe aanleiding geeft. Indien de opdrachtnemer alsdan geen of onvoldoende zekerheid stelt, is de opdrachtgever gerechtigd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk, zonder rechterlijke tussenkomst, te ontbinden door een aldusluitende schriftelijke verklaring. De opdrachtgever mag dan de nog uit te voeren werkzaamheden aan derden opdragen. De opdrachtnemer is in dat geval aansprakelijk voor alle schade, daaronder mede begrepen eventuele meerkosten door de afwerking of uitvoering door derden.
- Artikel 23 Cessie en verpanding vorderingen.**
- 23.1 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever is het de opdrachtnemer niet toegestaan vorderingen die de opdrachtnemer ingevolge een overeenkomst met de opdrachtgever heeft of zal verkrijgen (waaronder het -eventueel- in de prijs begrepen verschuldigde bedrag aan premies sociale verzekeringen en loonbelasting, waarvoor de opdrachtgever ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid aansprakelijk is) aan derden te cederen, te verpanden of anderszins te bezwaren of over te dragen.
- Artikel 24 Gemachtigde van de opdrachtnemer.**
- 24.1 De gemachtigde van de opdrachtnemer is verplicht gevolg te geven aan het verzoek van de opdrachtgever tot het deelnemen aan geregeld overleg zoals bouwvergaderingen en tot het verstrekken van door deze gevraagde inlichtingen. Bij de aanvang, de

onderbreking en de beëindiging van de werkzaamheden en/of leveringen door de opdrachtnemer, dient de gemachtigde dit aan de uitvoerder van de opdrachtgever te melden.

Artikel 25 Overheidsmaatregelen.

25.1 Overheidsmaatregelen, van welke aard ook, welke tengevolge hebben dat het werk, of het desbetreffende gedeelte daarvan, wordt stilgelegd, geschorst, of op enige andere wijze wordt onderbroken, gelden ten opzichte van de partijen bij de overeenkomst als overmacht, ook in die gevallen, waarin de verhindering slechts één van de partijen betreft. Aanspraken van partijen, of van één van hen, jegens derden terzake van de gevolgen van de verhindering blijven door deze bepaling geheel onverlet. De gevallen van faillissement van de opdrachtnemer, van conservatoirre of executoriale beslaglegging te zijnen laste en ten verzoeken van zijn crediteuren en/of van de fiscus, zijn onder de bepalingen van de eerste zin van dit artikel niet begrepen. De bevoegdheden van de opdrachtgever uit hoofde van deze algemene voorwaarden blijven in alle door dit artikel bestreken gevallen onverminderd bestaan.

Artikel 26 Slotbepalingen.

26.1 Alle geschillen welke tussen partijen mochten rijzen in verband met of naar aanleiding van een tussen hen gesloten overeenkomst, daaronder begrepen die geschillen welke slechts door een van de partijen als zodanig worden beschouwd, zullen met uitsluiting van de gewone rechter worden beslist door de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland overeenkomstig haar statuten, zoals deze drie maanden voor de dag van prijsopgave van het door de opdrachtnemer aangenomen werk luiden.

26.2 Bovenstaande laat onverlet de mogelijkheid voor beide partijen tot het uitlokken van voorlopige voorzendingen bij de President van de Rechtbank in Kort Geding dan wel tot het nemen van conservatoirre maatregelen.

26.3 Op de verhouding tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing. De werking van elk internationaal verdrag ter zake van de koop van roerende lichamelijke zaken waarvan de werking tussen partijen kan worden uitgesloten, is niet van toepassing en wordt hierbij uitdrukkelijk uitgesloten. Meer in het bijzonder wordt de toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag 1980 (Convention on the International Sale of Goods) uitdrukkelijk uitgesloten.

26.4 De nietigheid of vernietigbaarheid van enige bepaling van de algemene Inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden of van overeenkomsten waarop deze voorwaarden toepasselijk zijn, laat de geldigheid van de overige bepalingen onverlet. De opdrachtgever en opdrachtnemer zijn gehouden bepalingen die nietig zijn of vernietigd zijn te vervangen door wel geldige bepalingen met zoveel mogelijk dezelfde strekking als de nietige of vernietigde bepaling.

II A: BIJZONDER GEDEELTE INKOOPVOORWAARDEN

Artikel 27 Wijze van levering.

27.1 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, geschiedt de levering franco werk. Het transport van de goederen vindt derhalve voor rekening en risico van de opdrachtnemer plaats.

27.2 Breuk en/of beschadiging ontstaan bij het laden, transport en/of het lossen en tassen, zijn voor rekening van de opdrachtnemer, tenzij wordt aangetoond dat de schade is ontstaan door schuld van (werknemers van) de opdrachtgever.

27.3 Lossen en tassen buiten de normale werktijden van de opdrachtgever kan alleen plaatsvinden na diens voorafgaande schriftelijke goedkeuring, tenzij bij overeenkomst anders is bepaald.

27.4 De goederen moeten behoorlijk zijn verpakt. De opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan personen of goederen veroorzaakt door onvoldoende verpakking en/of beschadiging of vernietiging van deze verpakking.

Artikel 28 Plaats van levering.

28.1 De opdrachtnemer zal de goederen leveren op de plaats zoals vermeld in de overeenkomst. Is geen zodanige plaats afgesproken, dan zal de levering geschieden op de bouwplaats, waarbij de exacte plaats van levering op de bouwplaats wordt bepaald in nauw overleg met de opdrachtgever.

28.2 Indien de opdrachtgever vóór de levering verlangt, dat de goederen op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd, zal de opdrachtnemer gebonden zijn hiernaan te voldoen voor zoverze dit redelijkerwijs van hem verlangd kan worden.

Artikel 29 Tijdstip van levering.

29.1 De leveringen dienen op het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip te geschieden/plaats te vinden dan wel overeenkomstig het door de opdrachtgever vastgestelde schema.

29.2 De opdrachtnemer is gebonden aan het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip van levering, dan wel het door de opdrachtgever vastgestelde leveringsschema, met dien verstande dat de opdrachtgever gerechtigd is het tijdstip c.q. het schema van levering nader vast te stellen door afroep en daarmee in te passen in de voortgang van het werk, zulks zonder dat dit de opdrachtnemer aanspraak geeft op prijswijziging of enig andere vorm van vergoeding.

29.3 De opdrachtgever is daarnaast gerechtigd indien de voortgang van het werk zulks verelst, de volgorde van de door de opdrachtnemer te verrichten leveringen nader te bepalen, ook indien in de overeenkomst een bepaalde volgorde is opgenomen.

29.4 Indien om welke reden dan ook de opdrachtgever niet in staat is de goederen op het overeengekomen tijdstip via het vastgestelde schema in ontvangst te nemen, zal de opdrachtnemer de goederen bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd zijn. De opdrachtgever zal dan gehouden zijn voor de bemoelissen van de opdrachtnemer een redelijke vergoeding voor de kosten te betalen.

29.5 Indien de opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het in de overeenkomst vermelde tijdstip dan wel conform het door de opdrachtgever vastgestelde leveringsschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht de opdrachtgever hiervan onmiddellijk in kennis te stellen.

29.6 De opdrachtnemer is jegens de opdrachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de principaal en/of bouwdirectie aan de opdrachtgever worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk, ten gevolge van aan de opdrachtnemer toe te rekenen vertraging. De opdrachtgever heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op de opdrachtnemer, eventueel door inhouding op betalingen die de opdrachtgever nog aan de opdrachtnemer verschuldigd is.

29.7 Onverminderd het recht van de opdrachtgever om te zijner keuze en beoordeling nakoming der overeenkomst eventueel met schadevergoeding te vorderen, heeft de opdrachtgever het recht indien de leveringen(en) niet op het overeengekomen tijdstip via het overeengekomen tijdschema plaatsvindt(en), de overeenkomst conform artikel 20 van deze algemene voorwaarden te ontbinden.

Artikel 30 Hoeveelheden.

30.1 Tenzij in de overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om niet verrekenbare hoeveelheden, zijn de in de overeenkomst vermelde hoeveelheden zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en dient zonder dat de opdrachtnemer gerechtigd is prijsaanpassing per eenheid te verlangen, zoveel meer of minder te worden geleverd als het werk verelst.

Artikel 31 Eigendomsovergang.

31.1 De eigendom van de goederen gaat op de opdrachtgever over, zodra deze conform de overeenkomst zijn geleverd, (eventueel gemonteerd) en goedgekeurd.

31.2 Ingeval is overeengekomen dat de eigendom van de goederen reeds voor de levering en goedkeuring overgaat, is de opdrachtnemer gehouden deze goederen voor een voldoende bedrag te verzekeren en als een goed hulsvader te beheren, onverminderd het bepaalde in artikel 14.2, laatste zin.

31.3 Ingeval goederen teruggezonden en/of niet geaccepteerd worden, worden eigendom en risico geacht nooit op de opdrachtgever te zijn overgegaan.

31.4 De opdrachtnemer is op eerste verzoek van de opdrachtgever verplicht bij levering van door hem van derden betrokken zaken, bij de aflevering een verklaring van deze derde over te leggen, inhoudende dat de opdrachtnemer uitdrukkelijk de bevoegdheid heeft bij aflevering de eigendom van die zaken aan de opdrachtgever dan wel de aanbesteder over te dragen. Zolang een dergelijke verklaring niet is afgegeven is de koopprijs der geleverde zaken in ieder geval niet opelsbaar. De opdrachtgever is overigens niet verplicht een dergelijke verklaring te verlangen.

Artikel 32 Acceptatie en weigering.

32.1 De leveringen wordt eerst geacht door de opdrachtgever te zijn aanvaard, wanneer de levering is goedgekeurd. Tot een maand na datum van levering hebben de opdrachtgever en/of zijn principaal en/of directie van het werk de bevoegdheid het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waarbinnen moet worden gereclameerd, indien en voor zover deze door de opdrachtnemer

- mochten worden toegepast, tegenover de opdrachtgever niet gelden.
- 32.2 Goedkeuring en aanvaarding gelden uitsluitend voor de hoeveelheid en de uiterlijke staat van de geleverde goederen. Indien goederen gepakt en gebundeld worden afgeleverd, hebben goedkeuring en aanvaarding slechts betrekking op de hoeveelheid en de uiterlijke staat van colli.
- 32.3 Ingeval van afkeuring zal de opdrachtgever de opdrachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. De opdrachtnemer zal de afgekeurde goederen op eerste verzoek afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde goederen is de opdrachtgever gerechtigd deze op kosten van en voor risico van de opdrachtnemer te retourneren.
- 32.4 Onverminderd het recht van de opdrachtgever om te zijner keuzen de overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden en eventuele schadevergoeding te vorderen, heeft de opdrachtgever na afkeuring het recht binnen een door hem te stellen termijn levering te verlangen van nieuwe goederen die wel aan de keuringseisen voldoen, zonder tot enige extra vergoeding gehouden te zijn.
- 32.5 De opdrachtgever is gerechtigd de betaling van afgekeurde goederen op te schorten.

Artikel 33 Retourzendingen; emballage.

- 33.1 Wanneer standaard handelsgoederen door wijzigingen in het bestek, of door andere buiten schuld van de opdrachtgever liggende oorzaken overcompleet raken, moeten deze door de opdrachtnemer tegen de gefactureerde prijs worden teruggenomen.
- 33.2 Tenzij anders overeengekomen, wordt de emballage van de door de opdrachtnemer geleverde en terug te nemen goederen door de opdrachtgever niet betaald.
- 33.3 De opdrachtnemer zal de eventueel betaalde emballage van de goederen op eerste verzoek van de opdrachtgever terugnemen onder restitutie van de aan de opdrachtgever ter zake in rekening gebrachte kosten.

Artikel 34 Prijs.

- 34.1 Alle prijzen zijn vast, tenzij schriftelijk anders overeengekomen. Geen verrekening vindt plaats wegens stijging van lonen en prijzen, tenzij anders is overeengekomen.
- 34.2 Alle prijzen gelden voor levering van goederen franco op de in artikel 28 bedoelde plaats en zijn inclusief alle kosten van emballage, inlading, transport, uitlading van de goederen en kosten van verzekering, echter exclusief B.T.W. Deze kosten worden door de opdrachtgever niet voorgeschoten.

Artikel 35 Facturering.

- 35.1 De door de opdrachtnemer aan de opdrachtgever te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld bij of krachtens de Wet op de Omzetbelasting 1968. Indien artikel 16b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering en artikel 35 van de Invorderingswet 1990 van toepassing zijn, is het bepaalde in artikel 42 lid 1 van deze algemene voorwaarden van toepassing.
- 35.2 Facturen van de opdrachtnemer moeten in drievoud worden ingediend met vermelding van het door de opdrachtgever aangegeven project, project- en ordernummer alsmede de datum van de opdracht. De factuur dient ingediend te worden bij het kantoor van de werkmaatschappij die de opdracht verstrekt, tenzij schriftelijk een andere wijze van facturering is overeengekomen.
- 35.3 De facturen dienen vergezeld te gaan van door gemachtigde van de opdrachtgever voor akkoord getekende ontvangstbonnen.
- 35.4 De opdrachtnemer is niet gerechtigd de factuur te verhogen met een zogenaamde kredietbeperkingstoeslag.
- 35.5 Facturen die niet aan de in de voorgaande leden van dit artikel gestelde eisen voldoen, worden zonder in behandeling te worden genomen geretourneerd en niet betaald.

Artikel 36 Betaling.

- 36.1 De betalingen zullen geschieden op basis van een overeen te komen termijnschema en bij ontbreken van dit termijnschema, na de laatste levering. De opdrachtgever is slecht verplicht tot betaling na:
- levering van de goederen conform de overeenkomst en goedkeuring van de opdrachtgever; en
  - ontvangst door de opdrachtgever van een factuur conform het bepaalde in artikel 35; en
  - voldoening door de opdrachtnemer aan het bepaalde in artikel 43 lid 1 sub c van deze algemene voorwaarden, indien artikel 16 b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering en artikel 35 van de Invorderingswet 1990 toepasselijk zijn.

- 36.2 Betaling geschiedt binnen 30 dagen na het moment waarop aan alle in het vorige lid genoemde vereisten is voldaan, tenzij anders schriftelijk is overeengekomen.
- 36.3 Indien artikel 16 b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering en artikel 35 van de Invorderingswet 1990 toepasselijk zijn, is het bepaalde in artikel 43 leden 3, 4, 5 en 6 van overeenkomstige toepassing.
- 36.4 Indien is overeengekomen dat de opdrachtgever bedragen bij vooruitbetaling dient te voldoen heeft de opdrachtgever ten allen tijde het recht van de opdrachtnemer een, naar zijn oordeel, genoegzame zekerheidsstelling voor deze bedragen te verlangen. Onder genoegzame zekerheidsstelling wordt in ieder geval verstaan een op eerste verzoek van de opdrachtgever opelsbare bankgarantie ter hoogte van de vooruitbetaalde bedragen, waarbij de kosten van de bankgarantie voor rekening van de opdrachtnemer komen. Opdrachtnemer is verplicht de goederen welke bestemd zijn voor de uitvoering van de overeenkomst te identificeren, zodat deze geïndividueel kunnen worden als zijnde bestemd voor de uitvoering van de overeenkomst.
- 36.5 Betaling door de opdrachtgever voor de geleverde goedgekeurde goederen ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de overeenkomst of de wet.
- 36.6 Indien de opdrachtnemer na schriftelijke ingebrekestelling, al dan niet toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst, is de opdrachtgever tot geen enkele vergoeding gehouden, behoudens tot betaling van reeds verrichte en goedgekeurde leveringen. Indien de tekortkoming de opdrachtnemer toerekenbaar is, geldt dat deze betaling geschiedt onder aftrek van de schade en kosten die de opdrachtgever als gevolg van toerekenbare tekortkoming lijdt en/of zal lijden.
- 36.7 De opdrachtnemer is gehouden zijn eindafrekening binnen 4 weken na zijn laatste aflevering bij de opdrachtgever in te dienen. De opdrachtnemer is verplicht binnen uiterlijk 4 weken na zijn laatste aflevering zijn vordering op de opdrachtgever in te dienen, indien en voor zover de leveringen meebrengen dat de hoeveelheden in zijn eindafrekening afwijken van de overeengekomen hoeveelheden. Indien de opdrachtnemer deze herziene eindafrekening niet binnen genoemde termijn heeft ontvangen, heeft de opdrachtnemer geen recht meer op betaling van vorderingen boven de overeengekomen hoeveelheden.

II B: BIJZONDER GEDEELTE ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN

Artikel 37 Algemeen.

- 37.1 Indien in de overeenkomst is bepaald, dat daarop de Wet Ketenaansprakelijk niet van toepassing is, missen de in dit onderdeel van de voorwaarden opgenomen artikelen 43 leden 1 sub c, 3, 4, 5 en 6 en 44 sub b, f en g toepassing.

Artikel 38 Aanvang en oplevering van het werk; termijnen.

- 38.1 De opdrachtnemer zal met de uitvoering van het werk een aanvang nemen op het tijdstip, vermeld in de overeenkomst. De opdrachtnemer voert het werk uit overeenkomstig het van de opdrachtgever ontvangen tijdschema en levert het werk op, op het tijdstip zoals vermeld in de overeenkomst.
- 38.2 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig het bepaalde in artikel 39 is opgenomen en goedgekeurd.
- 38.3 De eigendom van het werk (inclusief de geleverde goederen) gaat over op de opdrachtgever op de datum van oplevering van het werk door opdrachtnemer aan opdrachtgever; het werk is tot de datum van oplevering voor rekening en risico van de opdrachtnemer.
- 38.4 De opdrachtgever heeft het recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen in geval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schade en kosten te zijn gehouden.
- 38.5 Indien opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht de opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen.
- 38.6 Opdrachtnemer is jegens de opdrachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen die door de principaal en/of (bouw)directie aan de opdrachtgever worden opgelegd wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk ten gevolge van een aan de opdrachtnemer toe te rekenen vertraging. De opdrachtgever heeft het recht deze boetes en kortingen te verhalen op de opdrachtnemer, bijvoorbeeld door inhouding op de betalingen die de opdrachtnemer nog aan de opdrachtnemer verschuldigd is.
- 38.7 Onverminderd het recht van de opdrachtgever om te zijner keuze en beoordeling nakoming van de overeenkomst – eventueel met

schadevergoeding – te vorderen, heeft de opdrachtgever het recht bij gehele of gedeeltelijke overschrijding van de in de overeenkomst vermelde tijdstippen van aanvang of oplevering van (gedeelten van) het werk, of van overeengekomen termijnen waarbinnen de opdrachtnemer zijn verplichtingen dient na te komen, alsmede in het geval naar zijn oordeel het werk onvoldoende voortgang vindt, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden overeenkomstig artikel 20 van deze voorwaarden, zonder tot vergoeding van schade of kosten gehouden te zijn.

Artikel 39 Opneming en Goedkeuring.

- 39.1 De opdrachtnemer zal het werk uitvoeren naar de eisen van goed en deugdelijk werk, zoals deze door de opdrachtgever en/of zijn principaal en/of de bouwdirectie zijn gesteld, en overeenkomstig hetgeen daarover in de overeenkomst is bepaald.
- 39.2 Opneming van het werk geschiedt op een –tot de opdrachtgever-gerichte aanvraag van de opdrachtnemer waarin de opdrachtnemer aangeeft op welke dag het werk gereed zal zijn. De aanvraag geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.
- 39.3 De opneming geschiedt zo spoedig mogelijk na de in lid 2 bedoelde dag. De dag en het tijdstip van opneming wordt aan de opdrachtgever zo spoedig mogelijk, zo mogelijk ten minste drie dagen voor de opneming kenbaar gemaakt. De opdrachtgever kan verlangen dat de opdrachtnemer of diens gemachtigde bij de opneming aanwezig is.
- 39.4 Nadat het werk is opgenomen, wordt aan de opdrachtnemer zo spoedig mogelijk medegedeeld of het al dan niet is goedgekeurd, in het laatste geval met opgaaf van redenen voor de onthouding van de goedkeuring. De mededeling geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.
- 39.5 De heropneming na onthouding van goedkeuring geschiedt conform bovengenoemde bepalingen.
- 39.6 De opdrachtnemer zal het afgekeurde werk en/of onderdelen daarvan op eerste verzoek van de opdrachtgever herstellen of vervangen, zonder dat de opdrachtgever tot enige extra vergoeding gehouden zal zijn, onverminderd het recht tot ontbinding en schadevergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten.
- 39.7 Opneming of goedkeuring ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeien uit de tussen de partijen gesloten overeenkomst of de wet.
- 39.8 Bij afkeuring van het werk of een onderdeel daarvan heeft de opdrachtgever voorts het recht de betaling van de op dit werk of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs op te schorten.

Artikel 40 Onderhoudstermijn.

- 40.1 De onderhoudstermijn vangt aan de dag na oplevering van het werk door de opdrachtnemer aan de opdrachtgever en eindigt op het moment dat de onderhoudstermijn die voor het totale werk tussen principaal en opdrachtgever is overeengekomen eindigt, tenzij bij de overeenkomst anders is bepaald. In het geval de onderhoudstermijn niet bij (hoofdaannemings)overeenkomst is bepaald, eindigt de onderhoudstermijn twaalf maanden na oplevering van het werk door opdrachtgever aan principaal.
- 40.2 De opdrachtnemer is gehouden de gebreken die gedurende de onderhoudstermijn aan de dag treden op eerste aanzegging van de opdrachtgever voor eigen rekening tot genoegen van de opdrachtgever en binnen een door de opdrachtgever in billijkheid te stellen termijn te herstellen.
- 40.3 Na afloop van de onderhoudstermijn zal het werk wederom worden opgenomen om te constateren op de opdrachtnemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

Artikel 41 Prijs, meerwerk en hoeveelheid.

- 41.1 De in de overeenkomst vermelde prijs is vast, tenzij nadrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen. Er zal geen verrekening plaatsvinden van wijzigingen van lonen, prijzen, materialen e.d. De overeengekomen prijs is exclusief B.T.W.
- 41.2 De opdrachtnemer zal de opdrachtgever alleen meerwerk in rekening kunnen brengen indien en voor zover de opdrachtgever hem voor de uitvoering van dit meerwerk uitdrukkelijk schriftelijk opdracht heeft verstrekt.
- 41.3 Tenzij in de overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om niet verrekenbare hoeveelheden, zijn de vermelde hoeveelheden zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en dient zonder dat de opdrachtnemer gerechtigd is prijsaanpassing per eenheid te verlangen, zoveel meer of minder te worden geleverd als het werk vereist.

Artikel 42 Facturering.

- 42.1 De door de opdrachtnemer aan de opdrachtgever te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld bij of krachtens de Wet op de Omzetbelasting 1968. De opdrachtnemer dient op deze gedagtekende en genummerde factuur in ieder geval de volgende gegevens duidelijk en overzichtelijk te vermelden:
  - a. het contractnummer dat op het werk betrekking heeft;
  - b. het werk en de plaats(en) van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
  - c. het tijdvak en de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
  - d. de omvang van de loonsom Coördinatiewet Sociale Verzekeringen opgenomen in het gefactureerde bedrag;
  - e. naam, adres en woonplaats van de onderaannemer;
  - f. een opgave of de verleggingsregeling (als bedoeld in artikel 24b Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting 1968) al dan niet toepasselijk is. Bij toepasselijkheid met vermelding van "omzetbelasting verlegd". Indien niet toepasselijk met vermelding van het bedrag van de omzetbelasting;
  - g. de naam van de uitvoeringsinstelling van het Landelijk Instituut Sociale Verzekering waarbij de opdrachtnemer is aangesloten en zijn aansluitingsnummer;
  - h. het loonbelastingnummer van de opdrachtnemer;
  - i. Het nummer van de geblokkeerde rekening van de opdrachtnemer als bedoeld in artikel 16b Coördinatiewet Sociale Verzekeringen en artikel 35 van de Invorderingswet 1990.
- 42.2 Facturen van de opdrachtnemer moeten in drievoud worden ingediend met vermelding van het door de opdrachtgever aangegeven project, project- en contactnummer alsmede de datum van de opdracht. De factuur dient ingediend te worden bij het kantoor van de werkmaatschappij die de opdracht verstrekt, tenzij schriftelijk een andere wijze van facturering is overeengekomen.
- 42.3 De facturen dienen vergezeld te gaan van door gemachtigde van de opdrachtgever voor akkoord getekende werkbond(en).
- 42.4 De opdrachtnemer is niet gerechtigd de factuur te verhogen met een zogenaamde kredietbeperkings toeslag.
- 42.5 Facturen die niet aan de in de voorgaande leden van dit artikel gestelde eisen voldoen, worden zonder in behandeling te worden genomen geretourneerd en niet betaald.

Artikel 43 Betaling: eindafrekening.

- 43.1 De betalingen zullen geschieden op basis van een overeen te komen termijnschema, en bij het ontbreken van dit termijnschema, na oplevering van het werk. De opdrachtgever zal slechts gehouden zijn tot betaling, nadat:
  - a. de opdrachtnemer het werk of het onderdeel daarvan waarop een (termijn)betaling betrekking heeft aan de opdrachtgever heeft opgeleverd en door de opdrachtgever is goedgekeurd, ofwel een onderdeel naar genoegen van de opdrachtgever heeft voltooid, en
  - b. door de opdrachtgever een in overeenstemming met artikel 38 zijnde factuur is ontvangen, en
  - c. de opdrachtnemer de opdrachtgever middels bescheiden heeft aangetoond dat hij de werknemers, die de overeenkomst hebben uitgevoerd het hun toekomende heeft betaald, alsmede – tenzij in de overeenkomst is bepaald dat daarop de Wet Ketenaansprakelijkheid niet van toepassing is – dat de opdrachtnemer de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting betaald heeft, dan wel voldoende aannemelijk maakt dat deze verplichtingen nagekomen zullen worden.
- 43.2 De opdrachtgever zal de betalingen doen binnen 30 dagen na het tijdstip dat aan alle in het vorige lid omschreven voorwaarden is voldaan, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.
- 43.3 De opdrachtgever heeft steeds het recht om de door de opdrachtnemer verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting ter zake van de uitvoering van de overeenkomst – waarvoor de opdrachtgever ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk is- op elk door hem aan de opdrachtnemer te betalen bedrag een bedrag in te houden. Dit in te houden bedrag zal gelijk zijn aan het in de overeenkomst vermelde (of door de opdrachtgever overeenkomstig lid 6 van dit artikel gewijzigde) percentage van de door de opdrachtgever te betalen prijs, waarin het bedrag van de door de opdrachtnemer ter zake van de uitvoering van de overeenkomst verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting is uitgedrukt.
- 43.4 Het ten laste van de opdrachtnemer ingehouden bedrag zal de opdrachtgever rechtstreeks betalen aan de betrokken Uitvoeringsinstelling van het Landelijk Instituut Sociale Verzekering en/of de belastingdienst, onverminderd het recht van de opdrachtgever om te allen tijde zonder opgaaf van redenen het ingehouden bedrag te betalen door storting op de geblokkeerde rekening van de opdrachtnemer in de zin van artikel 16

Coördinatiewet Sociale Verzekeringen en artikel 35 Invorderingswet 1990.

- 43.5 Door de betaling van het Ingehouden bedrag overeenkomstig het bepaalde in lid 4 van dit artikel is de opdrachtgever jegens de opdrachtnemer geheel gekweten voor zover het dit bedrag betreft.
- 43.6 Te allen tijde is de opdrachtgever gerechtigd om de bij het aangaan van de overeenkomst bepaalde percentages te wijzigen, indien hij dit op grond van de hem bekende gegevens redelijkerwijs mag oordelen dat de opdrachtnemer ter zake de uitvoering van de overeenkomst feitelijk een hoger bedrag aan premies sociale verzekeringen verschuldigd zal zijn dan het bedrag voortvloeiend uit het bij het aangaan van de overeenkomst bepaalde percentage. In het geval de opdrachtgever overgaat tot wijziging van het bedoelde percentage, zal hij de opdrachtnemer daarvan schriftelijk in kennis stellen.
- 43.7 Indien is overeengekomen dat de opdrachtgever bedragen bij vooruitbetaling dient te voldoen, heeft de opdrachtgever te allen tijde het recht van de opdrachtnemer een, naar zijn oordeel, genoegzame zekerheidstelling voor deze bedragen te verlangen. Onder genoegzame zekerheidstelling wordt in ieder geval verstaan een op eerste verzoek van de opdrachtgever opelsbare bankgarantie ter hoogte van de vooruitbetaalde, waarbij de kosten van de bankgarantie voor rekening van de opdrachtnemer komen.
- 43.8 Betaling door de opdrachtgever van (gedeelten van) het werk (eventueel inclusief verrichte leveringen) ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de overeenkomst en/of de wet.
- 43.9 Indien de opdrachtnemer na schriftelijke ingebrekestelling, al dan niet toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst, is de opdrachtgever tot geen enkele vergoeding gehouden, behoudens tot betaling van reeds verrichte en goedgekeurde leveringen. Indien de tekortkoming aan de opdrachtnemer toerekenbaar is, geldt dat deze betaling geschiedt onder aftrek van schade en kosten die de opdrachtgever als gevolg van de toerekenbare tekortkoming lijdt en/of zal lijden.
- 43.10 De opdrachtnemer is gehouden zijn eindafrekening binnen 4 weken na oplevering van zijn werkzaamheden bij de opdrachtgever in te dienen. De opdrachtnemer is verplicht - binnen uiterlijk 4 weken na oplevering van zijn werkzaamheden dan wel indien tussen principaal en opdrachtgever een onderhoudstermijn geldt, binnen 4 weken na afloop daarvan - zijn vordering op de opdrachtgever in te dienen, indien en voor zover de uitvoering van het werk meebracht dat zijn eindafrekening afwijkt van de overeengekomen prijs. Indien de opdrachtnemer deze herziene eindafrekening niet binnen genoemde termijn heeft ontvangen, heeft de opdrachtnemer geen recht meer op betaling van vorderingen boven de overeengekomen prijs.

Artikel 44 Verplichting opdrachtnemer.

- 44.1 De opdrachtnemer verplicht zich jegens de opdrachtgever:
- Te beschikken over een geldig inschrijvingsbewijs van een Uitvoeringsinstelling van het Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen alsmede over een vestigingsvergunning, voor zover vereist, en deze beschelden op verzoek van opdrachtgever te tonen.
  - De opdrachtgever desgevraagd een staat van alle te werk gestelde, al dan niet ingeleende, werknemers te overhandigen.
  - De opdrachtgever op verzoek de loonstaten dan wel de manurenverantwoording ter inzage te verstrekken. Desgevraagd levert de opdrachtnemer elke week een manurenregistratie in bij de opdrachtgever volgens een door de opdrachtgever vast te stellen model, waarin onder meer is opgenomen de naam en het adres van de werknemer, het registratienummer, het bruto dagloon Coördinatiewet Sociale Verzekeringen en het aantal gewerkte uren.
  - Alle verplichtingen jegens de door de opdrachtnemer te werk gestelde, al dan niet ingeleende, werknemers strikt na te komen.
  - Alle wettelijke verplichtingen tot afdracht van premies sociale verzekeringen alsmede van loonbelasting, die verband houden met het aan hem opgedragen werk, stipt te voldoen en voorts de toepasselijke CAO stipt na te leven.
  - Telkenmale op verzoek van de opdrachtgever onverwijld een recente verklaring van de belastingdienst en/of de Uitvoeringsinstelling van het Landelijk Instituut Sociale Verzekering te tonen inzake zijn betalingsgedrag betreffende de verschuldigde premies sociale verzekering en loonbelasting.
  - Zijn administratie in te richten met inachtneming van het bij of krachtens artikel 16 b van de Coördinatiewet Sociale Verzekering bepaalde.
  - De opdrachtgever desgevraagd kosteloos alle inlichtingen te verschaffen voor zijn administratie of voor die van zijn principaal.

- De uitvoering van zijn arbeid zo in te richten dat voldaan wordt aan Arbo- en milieubeleid van de opdrachtgever.

Artikel 45 Wetten, voorschriften, vergunningen.

- 45.1 De opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met alle bij of krachtens de wet gegeven voorschriften, welke de opdrachtgever krachtens de door hem met zijn principaal gesloten hoofdaannemingsovereenkomst bij de uitvoering van het werk, waarvan het in de overeenkomst omschreven werk een onderdeel vormt, behoort na te leven en in acht te nemen. Aan de opdrachtgever in verband met de uitvoering van het werk, waarvan het aan de opdrachtnemer opgedragen werk onderdeel vormt, verleende vergunningen c.q. ontheffingen liggen voor de opdrachtnemer ter inzage.
- 45.2 De opdrachtnemer verplicht zich alle in het vorige lid bedoelde voorschriften betrekking hebbende op de door hem uit te voeren onderdelen van het werk, na te leven en in acht te nemen, indien hij dit onderdeel van het werk zelf zou uitvoeren. De opdrachtnemer zal alle door niet-naleving daarvan veroorzaakte schade en kosten aan de opdrachtgever vergoeden en de opdrachtgever vrijwaren voor aanspraken van derden ter zake, waaronder alle van overheidswegen genomen maatregelen ter handhaving van die voorschriften.
- 45.3 De opdrachtnemer zal zelf zorgdragen voor de in verband met de uitvoering van zijn opdracht eventueel vereiste vergunningen. Tevens zorgt hij dat de door hem eventueel in te schakelen onderaannemers beschikken over de vereiste vergunningen.

Artikel 46 Schade aan of verlies van goederen.

- 46.1 De opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan hulpmaterialen, -constructies, materieel alsmede de nog niet in het werk opgenomen goederen die door de opdrachtnemer op de bouwplaats zijn aangevoerd, waaronder schade door diefstal, terugloop in waarde, vandalisme en beschadiging met inbegrip van brandstichting.
- 46.2 Indien door de opdrachtgever of zijn principaal ten behoeve van de bouw een "Construction All Risks" verzekering (CAR) is afgesloten, waarop de opdrachtnemer is meeverzekerd, kan de opdrachtnemer de opdrachtgever verzoeken hem een kopie van het certificaat van de verzekering (CAR) te verstrekken. De opdrachtnemer draagt mede de verplichtingen die door de verzekeringsovereenkomsten aan (mede) verzekerden worden opgelegd. Het eigen risico dat op de verzekering van toepassing is komt ten laste van de opdrachtnemer. Schade en kosten welke niet door verzekeraars worden betaald blijven voor rekening van de opdrachtnemer. Ten aanzien van de in lid 1 bedoelde gevallen kan door de opdrachtnemer geen beroep worden gedaan op de CAR-verzekering. Aanspraken onder de CAR-verzekering ontstaan eerst door een daartoe strekkende verklaring door de opdrachtgever (of diens principaal) tegenover de verzekeraars. Opdrachtgever is gerechtigd de bedragen van het eigen risico en overige niet uitgekeerde schade en kosten te verrekenen met nog openstaande facturen van opdrachtnemer.
- 46.3 De terzake van schade aan het werk van CAR-verzekeraars ontvangen uitkeringen zullen door opdrachtgever aan de opdrachtnemer, die de schade herstelt of voor wiens rekening de schade in eerste aanleg kwam, worden betaald naar gelang van de voortgang en de kwaliteit van het werk conform artikel 43.

Artikel 47 Organisatie bouwplaats.

- 47.1 De opdrachtnemer is verplicht uitsluitend de door de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen. De opdrachtgever kan echter zijn principaal (of diens gemachtigde) schriftelijk verzoeken na overleg met de opdrachtnemer, diens orders en aanwijzingen rechtstreeks aan de opdrachtnemer te geven. De opdrachtnemer geeft eerst na ontvangst van een schriftelijke kennisgeving van bedoeld verzoek gevolg aan deze rechtstreekse door of namens principaal gegeven orders en aanwijzingen. Op het moment dat de opdrachtnemer rechtstreekse orders en aanwijzingen van principaal of diens gemachtigde ontvangt zonder dat hij bedoelde schriftelijke kennisgeving van de opdrachtgever heeft ontvangen, is de opdrachtnemer verplicht zulks onverwijld schriftelijk mee te delen aan de opdrachtgever.
- 47.2 De opdrachtnemer is gehouden de aanwijzingen op te volgen van de arbeidsinspectie alsmede van de eventueel door de opdrachtgever ingeschakelde adviseur ter zake van de organisatie van de bouwplaats, onder andere voor wat betreft de opslag en de veiligheid van materiaal en de veiligheid van uit te voeren werk.
- 47.3 Algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door overheid dan wel krachtens de CAO voorgeschreven rust- of feestdagen, vakantie- of andere vastgestelde of vast te stellen vrije dagen, gelden ook voor de opdrachtnemer en zijn personeelsleden, die werkzaamheden uitvoeren op het werk. Eventueel hieruit

voortvloeiende schade voor de opdrachtnemer zal niet op de opdrachtgever verhaald kunnen worden. Dit laatste geldt eveneens indien door staking bij de opdrachtgever of bij derden, daaronder begrepen de principaal, niet van de diensten van de opdrachtnemer gebruik gemaakt kan worden.

- 47.4 De door de opdrachtnemer uit te voeren werkzaamheden/leveranties dienen binnen de op de bouwplaats geldende werktijden te geschieden, waarbij de (werknemers van de) opdrachtnemer zich aanpast aan de vakantie-, werk- en schafttijden van de opdrachtgever.
- 47.5 De opdrachtnemer verplicht zich geen werknemers in dienst te nemen, indien zij niet door een door hun vorige werkgever ondertekend en gedateerd bewijsstuk overleggen, waaruit blijkt dat die dienstbetrekking met diens goedvinden is beëindigd.
- 47.6 De namen van door de opdrachtnemer op het werk tewerkgestelde werknemers dienen tijdig aan de uitvoerder van het uit te voeren werk kenbaar te worden gemaakt, waarbij van ieder van deze werknemers een kopie van een geldig legitimatiebewijs dient te worden overhandigd.
- 47.7 De opdrachtgever heeft de bevoegdheid werknemers van de opdrachtnemer de toegang tot de bouwplaats te ontfeggen c.q. deze te laten verwijderen, wegens ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag, niet naleven van veiligheid en milieu, etc.
- 47.8 Tenzij de opdrachtnemer zelf of zijn gemachtigde op het werk ter plaatse is, dient tijdens de uitvoering van zijn werkzaamheden steeds een persoon aanwezig te zijn die de opdracht heeft orders en aanwijzingen van of namens de opdrachtgever op te volgen en deze onverwijld aan de opdrachtnemer of diens gemachtigde over te brengen. De naam van deze persoon dient bekend te zijn gemaakt bij de uitvoerder van de opdrachtgever en de bij eventuele bouwdirectie ter plaatse. Deze persoon dient zich bij aanvang, onderbreking of beëindiging van de werkzaamheden te melden bij de uitvoerder van de opdrachtgever.
- 47.9 De opdrachtnemer verleent zijn medewerking aan het schoonhouden van de bouwplaats. Met name is hij verplicht voor eigen rekening het bij zijn werkzaamheden vrijgekomen puin en bouwafval, waaronder gebruikt verpakkingsmateriaal, gereedschappen en materieel, alsmede restant materiaal en verbruiksgoederen steeds op legale wijze, gesorteerd en behoorlijk op te ruimen. Opruiming van het vrijgekomen puin etc. geschiedt in containers van de opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 47.10 Het is niet toegestaan vervoermiddelen op het bouwterrein te parkeren, buiten de (eventueel) voor stalling op eigen risico aangewezen parkeerterrein.